

В. В. Ковалинський

Лільє

ЛІЛЬЄ – військові інженери-будівельники, батько та сини. Іван Іванович (23. 12. 1840 – 20. 12. 1910, Київ, похов. на Аскольд. могилі) походив з дворян Мінської губ. Закін. Олександрів. Брест. кадет. корпус (Білорусь), Костянтинів. військ. училище та Микол. інж. академію у С.-Петербурзі (1862) і був направлений на службу у Бобруй. фортецю (Білорусь). У 1870-х рр. брав участь у спорудженні Києво-Брест., Ризько-В'язем. і Пд.-Зх. залізниць. 1881–1907 служив у Києві, керував буд. роботами у фортеці та військ. госпіталі, залучався у тех. комісії при зведенні університет. клінік, політех. інституту, міського театру. Був також визнаним фахівцем у галузі с. господарства. Дослужився до звання генерал-майора. Його сини Михайло (10. 02. 1868, Київ – 1941, Париж) та Іван (20. 07. 1870, Київ – 28. 01. 1927, там само) навч. у Київ. Володимир. кадет. корпусі, Микол. інж. училищі, закін. (обидва – 1896) Микол. інж. академію, стали полковниками. Михайло перебував на інж. посадах у Моск., від 1898 – Приамур., від 1905 – у С.-Петербур. військ. округах. Керував спорудженням укріплень військ.-мор. фортеці Порт-Артур (нині м. Ляйшунь, Китай), а під час рос.-япон. війни у січні–грудні 1904 брав участь у її обороні. Від 1912 – у відставці, на поч. 1-ї світової війни повернувся на військ. службу. 1917 емігрував у Польщу, згодом – у Францію. Від 1930 викладав на Військ.-тех. курсах у Парижі. Автор «Дневника осады Порт-Артура» (Москва, 2002). Менший син – Іван – служив на інж. посадах у Києві. За вільним наймом був ст. техніком при нач. робіт з перебудови Микол. ланцюг. мосту (1897–99) та при правлінні Київ. округу шляхів сполучення (1899–1910), головою комісії з будівництва в Києві залізнич. парку (1907–12), командиром 7-го залізнич. батальйону (1910–13). За його тех. наглядом у Києві побудовані 2-е інж. училище (нині військ. лицей ім. І. Богуна на бульварі Лесі Українки, № 25), військ.-фельдшер. школа, кілька корпусів військ. шпиталю (нині вул. Госпітальна), казарми (28 будівель) 7-го залізнич. батальйону на Грушках (нині Промзона), 30 табір. бараків піхот. училища, деревообробну ф-ку. Брав участь у 1-й світ. війні, білому русі у складі ЗС Пд. Росії. Потім перейшов на службу в Червону армію. Син Олександр (09. 05. 1874, Київ – 01. 10. 1915) також отримав військ. освіту – в Київ. Володимир. кадет. корпусі, Микол. інж. училищі та Микол. академії генштабу – та мав звання полковника. Служив у м. Миргород (нині Полтав. обл.), Києві та Новогеоргіїв. фортеці поблизу с. Модлин (нині у межах м. Новий-Двір-Мазовецький Мазовец. воєводства, Польща), воював на фронтах 1-ї світової війни.

Бібліографічний опис:

Лільє / В. В. Ковалинський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-55486>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).